

I TUKUTUKU TOTOLO ENA TALEVONI VEIKAUYAKI ENA GAUNA NI LEQA TUBUKOSO

Kevaka ko sotava e dua na leqa se na nomu tuvaki ni bula se na ka ko taukena, sa rawa ni vakau yani ina nomu talevoni veikauyaki na i Tukutuku Totolo ena Talevoni Veikauyaki ena Gauna ni Leqa Tubukoso ka sega ni gadrevi mo sainitaka na veivuke oqo se mo download taka na kena porokaramu (app) ena nomu talevoni .

Mo raica na civildefence.govt.nz mo raica kina se sa rawa ni cakava na ka oqo na nomu talevoni.

Kevaka ko sotava na leqa se na nomu ituvaki ni bula se na ka ko taukena, sa rawa ni vakau yani ki na nomu talevoni veikauyaki na i Tukutuku Totolo ena Talevoni Veikauyaki Ena Gauna ni Leqa Tubukoso ka sega ni gadrevi mo sainitaka na veivuke oqo se mo download taka na kena porokaramu (app) ena nomu talevoni.

E dau vakayagataki na 'cell broadcast technology' ena kena vakauti na i tukutuku totolo vakaoqo ka sega ni gadrevi mo sainitaka na veivuke oqo se mo download taka na kena porokaramu. E rawa tale ga ni vakayagataki vakatabakidua ena vanua e yaco tiko kina na leqa tubukoso ka ko sa rawa ga ni ciqoma kevaka ko tiko ena loma ni vanua e yaco tiko kina na leqa tubukoso.

Ko ira na i Tukutuku Totolo ena Talevoni Veikauyaki ena Gauna ni Leqa Tubukoso era rawa ni vakauti ga mai na Minisitiri ni Veitaqomaki ni Lewenivanua kei na Tabana ni Leqa Tubukoso (Ministry of Civil Defence & Emergency Management), na Tabana ni Veitaqomaki ni Lewenivanua kei na Leqa Tubukoso (Civil Defence Emergency Management Groups), na Tabana ni Ovisa e Niusiladi (NZ Police), Matabose ni Buka kei na Leqa Tubukoso e Niusiladi (Fire and Emergency New Zealand), na Minisitiri ni Bula kei na Minisitiri ni Vakayagataki ni Yaubula (Ministry of Primary Industries).

Kevaka e cakacaka tiko na nomu talevoni ka rawa ni ciqomi ira ka tiko ena loma na vanua ka donumaka, sa dodonu mo ciqoma rawa na i tukutuku. Ko rawa ni kila se rawa ni ciqoma na i tukutuku totolo na nomu talevoni ena civildefence.govt.nz.

Na iTukutuku Totolo ena Talevoni Veikauyaki ni Gauna ni Leqa Tubukoso era sega ni sosomitaka na veitukutuku totolo tale eso ni gauna ni leqa tubukoso. Era dua ga na gaunisala tale ni soli vakaro vei iko me vaka na veigaunisala tale eso. Mo cakava vakatotolo sara e dua na ka. E sega ni talevoni kece e rawa ni ciqoma na itukutuku totolo, kevaka o ciqoma e dua na i tukutuku totolo, mo vakaraitaka vei ira tale eso. Kevaka ko vakila ni rawa ni leqa na nomu bula, mo kakua ni waraka na ivakaro mai na kena tabana.

E caka vakacava na i Tukutuku Totolo ena Talevoni Veikauyaki ni Gauna ni Leqatubukoso?

Na i Tukutuku Totolo ena Talevoni Veikauyaki ni Gauna ni Leqatubukoso era vakayagataka e dua na sikinala vakataki koya ka sa vakavuna me rawa ni cakacaka vakavinaka sara ena gauna ni leqa tubukoso ka dau sivia kina na i tukutuku ka dau vakau ena talevoni veikauyaki kei na internet ka rawa ni vakatubuleqa ki na gaunisala ni vakautukutuku.

Veitalia se kabani ni talevoni cava ko vakayagataka tiko. Na talevoni kece ga ka rawa ni ciqoma na itukutuku totolo ka curuma yani na vanua kei na gauna e kaburaki tiko kina e sa rawa ni ciqoma na i tukutuku totolo.

E rawa beka niu tarova na kena vakauti mai vei au na i Tukutuku Totolo ena Talevoni Veikauyaki ena Gauna ni Leqa Tubukoso?

Me vaka ni i Tukutuku Totolo ena Talevoni Veikauyaki ena Gauna ni Leqa Tubukoso e baleta na nomu taqomaki, ko na sega ni rawa ni tarova na kena vakau yani vei iko na i Tukutuku Totolo ena Talevoni Veikauyaki ena Gauna ni Leqa Tubukoso. Na nomu talevoni e rawa ni tiko kina na veika eso e rawa ni caka ena veivanua tani ia e Niusiladi eda na vakayagataka e dua na gaunisala vakatabakidua ni kaburaki itukutuku ka cakacaka tiko ena veigauna kece ga.

Na cava e dodonu meu cakava niu sa ciqoma e dua na iTukutuku Totolo ena Talevoni Veikauyaki ni Gauna ni Leqa Tubukoso?

Mo tinia na ka ko cakava tiko ka vakamura na ivakasala.

Na iTukutuku Totolo ena Talevoni Veikauyaki ni Gauna ni Leqa Tubukoso e rawa ga ni vakauti mai vei ira na veitabana ka ra vakadonui vakalawa ka vakavo sara kevaka e sa rawa ni vakaleqai na bula, tuvaki ni bula se veika vakaitaukei (kei na dua se rua na vakatovotovo ena loma ni dua na yabaki), kevaka ko ciqoma e dua na itukutuku totolo mo taura sara vakabibi ka vakayacora na ka e tukuna.

Na i Tukutuku Totolo ena Talevoni Veikauyaki ena Gauna ni Leqa Tubukoso

Na i Tukutuku Totolo ena Talevoni Veikauyaki ena Gauna ni Leqatubukoso e dua na gaunisala e vakayagataki mo taqomaki kina kevaka e dua na leqa tubukoso e yaco. Na veigaunisala tale e so me vaka na retio, retio yaloyal, website kei na veigaunisala ni veitaratara ni lewenivanua (social media) era na vakayagataki tale ga. Na itukutuku totolo era sega ni sosomitaka na veigaunisala tale e so ni vakautukutuku se na bibi ni nomu cakava e dua na ka ni sa soli oti na i vakaro.

E dodonu mo vakavakarau ena vuku ni gauna ni leqa tubukoso ka mo kakua ni waraka me vakau yani vei iko e dua na itukutuku totolo ni se bera ni o cakava e dua na ka. Kevaka ko vakila ni sa rawa ni vakaleqai na nomu bula, mo kakua ni waraka e dua na ivakaro mai na kena tabana. Mo cakava vakatotolo sara e dua na ka.

Mo cakava e dua na nomu ituvatuva me baleta na gauna ni leqatubukoso ka me wili kina na veika mo cakava, na vanua mo lako kina, o cei e rawa ni vukei iko kei koya ena gadreva na nomu veivuke. O rawa ni cakava na nomu i tuvatuva ena website na happens.nz

Mo qara na veika tale e so me baleta na iTukutuku Totolo ena Talevoni Veikauyaki ena Gauna ni Leqatubukoso ena civildefence.govt.nz.